

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ОПЕРАТИВНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**КАФЕДРА
ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОПЕРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БУДІВНИЦТВА ТА СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ФОРМУВАНЬ СИЛ БЕЗПЕКИ І СИЛ ОБОРОНИ
ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»**

*м. Харків
30 травня 2024 року*

Актуальні проблеми будівництва та службово-бойової діяльності формувань сил безпеки і сил оборони держави в умовах воєнного стану:

Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 30 травня 2024 року). – Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2024. – 129 с.

Оргкомітет науково-практичної конференції:

Керівник конференції – Олександр Бондаренко, начальник кафедри державної безпеки та оперативного мистецтва оперативного факультету Національної академії Національної гвардії України, доктор наук з державного управління доцент, полковник.

Секретар конференції – Юрій Толстоносів, старший викладач кафедри державної безпеки та оперативного мистецтва оперативного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник.

У збірнику представлено тези наукових доповідей та повідомлень, в яких визначено пріоритетні напрямки наукових досліджень та апробовано результати проведених наукових досліджень у галузях службово-бойової діяльності Національної гвардії України, її розбудови та всебічного забезпечення, а також поглиблено наукову співпрацю у галузі охорони правопорядку.

Публікується за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми будівництва та службово-бойової діяльності формувань сил безпеки і сил оборони держави в умовах воєнного стану», що проведена в Національній академії Національної гвардії України 30 травня 2024 року у м. Харкові.

Матеріали проведення науково-практичної конференції будуть корисними науково-педагогічним та науковим працівникам ВВНЗ Національної гвардії України, вищих військових навчальних закладів, науково-виробничих та наукових установ (організацій) формувань сил безпеки та сил оборони України.

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. Зміни у тексті та скорочення, що не впливали на зміст матеріалів, внесені редколегією без узгодження з автором. За достовірність викладених фактів, цитат та інших відомостей відповідальність несе автор (автори) поданої тези доповіді.

УДК 614.84

Коломієць В.С., викладач кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт факультету Цивільного захисту, Національний університет цивільного захисту України (м. Харків), майор служби цивільного захисту

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ У ПРИРОДНИХ
ЕКОСИСТЕМАХ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ
НА ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЯХ**

Повномасштабне вторгнення росії в Україну щодня завдає значної шкоди її природним екологічним системам. Ворог постійно здійснює цілеспрямовані обстріли об'єктів і територій, особливо прикордонних з агресором населених пунктів і здебільшого – це сільська місцевість. Відповідно виникає велика кількість пожеж у природних екосистемах.

Враховуючи це, вважаємо за доцільне визначити особливості організації гасіння пожеж у природних екосистемах на прифронтових територіях у природних екосистемах в умовах війни.

Процес гасіння пожеж на відкритій території значно ускладнюється віддаленістю пожежно-рятувальних підрозділів (ПРП), як правило, незадовільним станом дорожнього покриття (переважають ґрунтові дороги) та віддаленістю джерел водопостачання від місця пожежі. Також можливе швидке поширення вогню зерновими культурами на полях в період їх стиглості та під час жнив, перенесення вогню та іскор на значну відстань, внаслідок чого є ймовірність виникнення декількох осередків горіння, швидке розповсюдження пожежі сухою рослинністю та чагарниками в разі сильного вітру, щільне задимлення місцевості, швидка зміна напрямку пожежі, інтенсивне теплове випромінювання, загроза поширення вогню на населені пункти, котеджні містечка, дачні і садові товариства, інші об'єкти, охоронні зони повітряних ліній електропередач, газо-, нафто-, проводів, розміщених у лісових масивах і поблизу них. Значно на гасіння пожеж впливає рельєф місцевості.

Враховуючи безпекову ситуацію, на сьогодні значна кількість населення змушена була виїхати з місць постійного мешкання, які знаходяться в прифронтових районах і місцях ведення активних бойових дій. Як наслідок, територія приватних домоволодінь зокрема та територіальних громад загалом залишається занедбаною (відсутність покосів трави, прибирання сухого листя, обвалених дерев, тощо.), що призводить до швидкого розповсюдження полум'я.

Крім того, до всіх перерахованих факторів додається значне обмеження можливостей запобігати та гасити пожежі в екосистемах, у т.ч. у лісових масивах, що загрожує не тільки цим територіям, а й мешканцям і населеним пунктам, які розташовані поблизу них. Зазначені обмеження полягають у розкраданні або пошкодженні окупантами пожежних автомобілів, тракторів та іншої техніки, неможливості застосування авіації для гасіння пожеж,

забрудненні цих територій вибухонебезпечними предметами, обмеженні доступу до лісів, які пов'язані з потребами проведення профілактичних заходів (зі створення мінералізованих смуг, протипожежних розривів тощо), а також неможливості створення резервів паливно-мастильних матеріалів для гасіння, обмеження використання радіозв'язку, мобільного зв'язку, застосування БПЛА для проведення розвідки пожеж тощо. Потенційну небезпеку для особового складу ПРП становить, по-перше, можливість мінування дамб чи інших гідротехнічних споруд, що можуть використовуватися оперативно-рятувальною службою цивільного захисту (ОРС ЦЗ) для забору води для цілей пожежогасіння, а по-друге, відсутність укриттів у разі обстрілів під час гасіння пожеж в екосистемах.

Отже, з метою дотриманням особовим складом заходів безпеки та з урахуванням ситуації, що склалася, під час організації заходів з оперативного реагування на пожежі органи управління та керівний склад підрозділів ОРС ЦЗ повинні постійно здійснювати обмін інформацією з підрозділами Збройних Сил України (ЗСУ), правоохоронними органами та місцевими органами виконавчої влади у визначених зонах відповідальності в таких напрямках: підконтрольності населених пунктів і територій; загальної ситуації в населених пунктах і територіях; уточнення місць ведення постійних обстрілів та види озброєння, що ймовірно можуть бути використані; можливості залучення підрозділів ОРС ЦЗ до виконання завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях; уточнення безпечних маршрутів пересування підрозділів ДСНС до місць виконання завдань за призначенням; взаємодії підрозділів ОРС ЦЗ з підрозділами ЗСУ, правоохоронних органів, формуваннями територіальної оборони під час реагування на НС, пожежі та проведення інших робіт. За можливості, реагування на пожежі варто здійснювати у супроводі сил сектору безпеки й оборони або піротехнічних підрозділів ДСНС. Крім того, ці органи доцільно залучати до пересування техніки ДСНС ґрунтовими та лісовими дорогами, адже на узбіччях доріг із твердим покриттям, ґрунтових дорогах, територіях поблизу блокпостів і військових позицій (покинутих позицій) можуть бути встановлені протитанкові та протипіхотні міни, саморобні вибухові пристрої та інші вибухонебезпечні предмети. Після прибуття підрозділу ОРС ЦЗ на місце події необхідно призначити спостерігача, який здійснюватиме моніторинг обстановки й оповіщення особового складу про небезпеку. Під час проведення розвідки додатково визначають: безпечні місця для розстановки техніки; шляхи евакуації та місце збору сил і засобів у разі раптового погіршення оперативної обстановки; можливі укриття для особового складу на випадок обстрілу; наявність ВВП на місці проведення робіт.

Обізнаність особового складу ОРС ЦЗ із різновидами ризику й алгоритмом дій при вирішенні оперативних завдань, а також взаємодія з підрозділами ЗСУ, правоохоронних органів, формуваннями територіальної оборони знижує ризик для життя та здоров'я особового складу ДСНС.

ЗМІСТ

Бідник І.І. Впровадження стандарту STANAG 4657 в процес підготовки інженерних підрозділів ЗСУ	3
Бойко В.В. Особливості взаємодії суб`єктів інтегрованого управління кордонами ..	5
Бондаренко О.Г. Концептуальні підходи до системи міжнародної та колективної безпеки	6
Борозняк С.С. Ключові аспекти впровадження стандартів НАТО у оборонній сфері ...	8
Бугузов В.Ю. Визначення та оцінювання значущості факторів впливу на склад та чисельність батальйонних тактичних груп Національної гвардії України для участі у стабілізаційних діях	10
Винту А.О. Організація підготовки дистанційних пілотів в держприкордонслужбі ..	11
Герасимов В.Є. Використання тесту ACFT для контролю фізичної готовності військовослужбовців	12
Годлевський С. О., Лавніченко О. В. Визначення способу дій міжвідомчого угруповання військ (сил) у стабілізаційних діях на дукупованих територіях: урахування сучасного досвіду	14
Горбенко В.М. Методичний підхід до визначення форм дій та формування структур складових сил безпеки та оборони України	16
Горошко О.О. Актуальні проблеми військової (професійної) освіти та підготовки кадрів для потреб формувань сил безпеки і сил оборони України в умовах воєнного стану	17
Датчук Д.А. Обґрунтування важливості створення методики оцінювання спроможностей розвідувальних підрозділів військових частин НГ України виконувати завдання за призначенням	18
Демчишин В.С. Деякі питання взаємодії суб`єктів інтегрованого управління кордонами поза пунктами пропуску	20
Дзюбенко Ю.А., Степанов Г.С., Ікаєв Д.М., Оріховський П.В. Пропозиції щодо впровадження технологічних та навчальних засобів для захисту від дезінформації та кіберпропаганди в сфері інформаційної безпеки військових структур	22

Жабінський В.М. Проектні загрози особливо важливих об'єктів, що охороняються частинами з охорони ОВО Національної гвардії України	24
Качалов О.М. Критерії та рівні адаптованості. Стадії адаптації	26
Коваленко О.В., Філіпов В.К. Психологічне забезпечення в системі професійного становлення льотного складу	27
Ковальчук С.В., Баранов Ю.М., Баранов А.М. Існуючі наукові підходи щодо відновлення та евакуації пошкодженої техніки в умовах ведення бойових дій	30
Коломієць В.С. Особливості організації гасіння пожеж у природних екосистемах в умовах бойових дій на прифронтових територіях	32
Колос Р.Л. Зберігання інженерних боєприпасів та вибухових речовин з врахуванням стандартів НАТО	34
Корольов О.О. Вдосконалення системи протидії застосуванню саморобних вибухових пристроїв	36
Корольов О.О. Логістичне планування країн Північноатлантичного альянсу та сучасні виклики	37
Кочин В.Д., Балац А.О. Пріоритетні напрями розвитку наукових та методичних основ вогневої підготовки у формуваннях сил безпеки і оборони в умовах воєнного стану	38
Kravets T. M., Korniienko O. S., Hera V. Y. The linguistic aspect of artillery combat effectiveness	40
Kravets T. M., Korniienko O. S., Lykova I. V. Optimizing navigation and interaction: implementation of UTM and MGRS coordinate systems in the armed forces of Ukraine	42
Кравчук А.І. Проблемні питання стратегічних комунікації в умовах воєнного стану..	44
Кривошей Б.І. Локальне бронювання пожежних автомобілів	46
Кузьмичев А.В. Актуальні проблеми військової (професійної) освіти та підготовки кадрів для потреб формувань сил безпеки і сил оборони України в умовах воєнного стану	48
Лисак Н.М., Скородумова О.Б., Чернуха А.А. Шляхи підвищення вогнестійкості екструдованого полістиролу за допомогою фосфатовмісних добавок	50

Лук'янчук В.В., Місюк Г.В., Ніколаєв І.М. Методологічні аспекти обґрунтування обрису системи боротьби з малорозмірними безпілотними літальними апаратами в умовах їх масованого застосування	52
Лук'янчук В.В., Ніколаєв І.М., Опенько П.В., Дранник П.А. Актуальні питання обґрунтування показників ефективності перспективної системи боротьби з безпілотними летальними апаратами при їх масованому застосуванні	54
Малюк В.М., Бричинський О.В., Контуров В.М. Проблематика та особливості гуманітарного розмінування місцевості в умовах воєнного стану	56
Мартинюк І.М., Ємельянов О.В., Шматов Є.М., Погребняк Т.Д. Кейс-метод – ефективний підхід інтерактивного навчання військовослужбовців збройних сил України	58
Махобей А.В. Важливість організації маскування підрозділів Національної гвардії України при виконанні завдань за призначенням	60
Махобей А.В. Важливість застосування мінно-вибухових загороджень передових позицій сил оборони	61
Меленті Є.О., Андерсон Г.Г. Методика оцінювання технічних характеристик безпілотних авіаційних комплексів за різних умов розповсюдження радіохвиль та під дією засобів радіоелектронної боротьби	62
Неклонський І.М. Щодо дослідження системи взаємодії з урахуванням сучасних умов ведення бойових дій	64
Ніколаєв А.Т., Орел С.М. Сучасні підходи до вибору методів навчання у вищих військових навчальних закладах	65
Ніколайчук Л.Г. Актуальні проблеми військової освіти України в умовах воєнного стану	67
Обрядін В.В., Морозов І.Є., Подвизніков С.М. Способи застосування інформаційних технологій підрозділом планують вогневого ураження на етапі розроблення варіантів дій штабом частини	69
Опенько П.В. Актуальні питання обґрунтування показників та критеріїв оцінювання ефективності функціонування системи управління життєвим циклом систем озброєння та військової техніки	72

Опенько П.В. Перспективні напрями розвитку науково-методичного апарату оцінювання ефективності (результативності) функціонування системи управління життєвим циклом систем озброєння та військової техніки ..	74
Опенько П.В., Салій А.Г., Яблонський П.М., Диптан В.П., П'явчук О.О. Методика раціонального вибору функції розподілу часу наробітку між відмовами для математичної моделі експлуатації (зберігання) виробів військового призначення однократного застосування	76
Палевич С.В. Оцінка успішності виконання військовослужбовцями ЗС України армійського бойового фітнес-теста	77
Подвизніков С.М., Обрядін В.В., Толстоносов Ю.М. Особливості планування об'єднаного вогневого ураження противника при виході з оточення бригади оперативного призначення	79
Поліщук Д.В. , Аналіз нормативно-правових актів, які регламентують порядок дій піротехнічних підрозділів ДСНС України	81
Помаза-Пономаренко А.Л., Тарадуда Д.В. Особливості визначення об'єктів критичної інфраструктури та співвіднесення з об'єктами підвищеної небезпеки	82
Резуєнко Д.О. Перспективи впровадження стандартів НАТО у діяльність формувань сил безпеки і сил оборони України	84
Rezunenکو D.O. Current issues of military-civil cooperation and strategic communication in the formations of security forces and defense forces of Ukraine under conditions of martial law	86
Романюк В.А., Феценко А.Б. Загора О.В. Імовірнісна модель прогнозування надійності роботи типового фрагменту відомчої цифрової телекомунікаційної мережі в умовах воєнного стану	87
Росляков О.В. Результати аналізу оборони атомних станцій Національною гвардією України	89
Ротань К.О., Владимиров М.В. Закон про зброю як елемент національної безпеки держави	91
Сільченко Д.В. Курсантство у ВВНЗ: виклики та перспективи	93
Stasyuk V.V., Kyrychenko A. V. Trust as the basis of commander's (chief's) leadership in combat operations..	94
Титаренко О.Б., Кіреєнко В.В., Горобець Ю.О., Власенко Є.В. Шляхи підвищення живучості угруповання зенітних ракетних військ при відбитті удару повітряного противника	96

Ткаченко М. Д., Кравченко С. О. Особливості підготовки вимушеного відходу частин і підрозділів під час ведення бою в сучасних умовах	98
Ткачов В.В., Гук О.М., Челбіна-Ікаєва А.В., Костриця В.О. Особливості формування державної політики у сфері забезпечення кібербезпеки та організації кібероборони	100
Токар Є.В., Корчагін М.В. Роль безпілотних літальних апаратів у сучасних військових операціях сил безпеки та оборони України	102
Толстоносів Ю.М., Толстоносів Д.Ю., Подвизніков С.М., Мусевич Р.Ю. Інноваційне застосування безпілотних комплексів – зміна дизайну сучасного бою (бойових дій)	104
Філіпов В.К., Салій І.Ю. Психологічний стан льотного складу – основа готовності до виконання бойового завдання	106
Флис І.М., Яриш Є.В., Давиденко Д.В., Арсенюк Л.М., Білоцький З.В. Заходи, сили і засоби для ефективної контрбатареїної боротьби	109
Форноляк В.М. Висвітлення у медіа діяльності сил безпеки і оборони в умовах війни: правові аспекти	111
Хмелюк О.В., Колоколов В.О. Сучасний метод відбору майбутніх фахівців рятувальників у ЗВО з особливими умовами навчання до тренувань у пожежно-прикладному спорті в умовах воєнного стану	113
Чмир В.М. Оцінка існуючого стану системи технічного обслуговування та ремонту автомобільної техніки в умовах воєнного стану	115
Чорноус В. Д. Психологічна складова вогневої підготовки фахівців сил безпеки і сил оборони	117
Чуй В.В. Аналіз структурних компонентів психологічної готовності військовослужбовців розвідувальних підрозділів до діяльності в бойових умовах	119
Шафорост С.О., Головня С.Б., Чиж О.В. Впровадження системи логістичного забезпечення у державній прикордонній службі України	121
Якубовський В.І., Братко А.В. Рекомендації щодо організації взаємодії підрозділів державної прикордонної служби України та інших складових сил оборони	122

Всеукраїнська науково-практична конференція

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БУДІВНИЦТВА ТА СЛУЖБОВО-
БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФОРМУВАНЬ СИЛ БЕЗПЕКИ І СИЛ
ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»**

Збірник тез науково-практичної конференції

Відповідальний за випуск: *Бондаренко О.Г.*

Комп'ютерна верстка: *Толстоносов Ю.М.*

Редакційно-видавничий відділ Національної академії НГУ
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 4794 від 24.11.2014 р.
61001, м. Харків, майдан Захисників України, 3